2019. november 4. - **Megszavazta az Európa Tanács Önkormányzati Kongresszusa Strasbourgban azt a nyelvi jelentést, amelynek elkészítését tavaly Bálványoson javasolta a testület önkormányzati bizottsága, háromszéki kezdeményezésre.**

Csodát nem várnak az újabb ajánlás elfogadásától, de minden ilyen, kisebbségi szempontból fontos dokumentum megerősíti, hogy jó úton járnak, amikor felhívják a különböző európai fórumok figyelmét az erdélyi magyar kisebbség gondjaira – erősítette meg Grüman Róbert, a megyei tanács alelnöke, az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa önkormányzati bizottságának elnöke.

Hosszú folyamat végére értek a múlt heti szavazással – emlékeztetett Tamás Sándor megyei tanácselnök. Felidézte, 2017-ben több száz háromszéki civil és egyházi szervezet fordult petícióval az ET-hez, amiért Kovászna megye prefektusa megtiltotta, hogy a megyei önkormányzat kétnyelvű űrlapokkal hirdessen pályázatot számukra. Ennek nyomán 2018 májusában az ET Bálványoson ülésező önkormányzati bizottsága döntött arról, hogy jelentést készít a kisebbségek önkormányzati anyanyelvhasználatáról, és a háromszéki tanács vezetői idén tavasszal az ET regionális és nyelvi chartájának húsz éves születésnapján Strasbourgban lobbiztak a készülő dokumentumért. Ezt a jelentést szavazta meg az önkormányzati kongresszus október utolsó napján.

Tamás Sándor kitért a dokumentum tartalmára is, melynek már a bevezetője leszögezi, hogy Európára egyre jellemzőbb a nyelvi sokszínűség, és az önkormányzatok is mind gyakrabban szembesülnek ezzel a kérdéssel a napi ügyintézésben és a közszolgáltatások biztosítása során, az elmúlt időszakban pedig több panasz érkezett a kongresszushoz ennek kapcsán. Megemlítik az RMDSZ által összeállított, a nyelvi charta alkalmazásáról szóló háttérjelentést, és a háromszéki petíciót is. A megyei tanácselnök kiemelt néhány pontot is a jelentésből, melyek megerősítik, az európai elvárás szerint mindenütt fel kell mérni a nyelvi igényeket és a legjobb szolgáltatást kel biztosítani a polgároknak anyanyelvükön.

Románia ezzel megy szembe, mikor akadályozza a kisebbségek anyanyelvhasználatát – hangsúlyozta. A jelentés azt is ajánlja, hogy a tagállamok kormányai biztosítsanak forrásokat az anyanyelvhasználatra – fordítók, tolmácsok alkalmazására, két- vagy többnyelvű dokumentumok kiállítására, táblákra –, és ezt az RMDSZ ismételten kéri a román kormánytól is – jelentette be Tamás Sándor. Ugyanakkor az is szerepel az ajánlásban, hogy biztosítani kellene az önkormányzati tisztségviselők nyelvi képzését, ez sem történik meg ma Romániában, sőt, feltételül sem szabható a magyar nyelv ismerete egy-egy állás meghirdetésekor.

Szerepel a dokumentumban az is, hogy minden állampolgárnak lehetősége kell, hogy legyen anyanyelvén tájékozódni politikai, választási döntések esetén. Szlovéniában például két-, esetenként háromnyelvűek a választási cédulák, tájékoztatók – ismertette, de hangsúlyozta azt is: az RMDSZ továbbra is célnak tekinti, hogy Székelyföldön a magyar nyelv is hivatalossá váljék. Dél-Tirol példáját említve elismételte: ott a területi autonómia két nagy gondot oldott meg: csökkentette az etikai feszültséget és elindította a gazdasági fellendülést, és ők is csak ezt szeretnék.

Grüman Róbert beszámolt arról, hogy vita előzte meg a jelentés elfogadását, tizennyolcan szóltak hozzá, igen különböző módon közelítve a kérdéshez. Több intézmény, bizottság foglalkozik a kisebbségi nyelvhasználattal, számos ajánlás, dokumentum, keretegyezmény

támogatja ezt, ám mindez mégsem elegendő, a nyelvi chartát például a 47 tagállamból 25 ratifikálta, ám ezek közül is sok ország kijátssza előírásait, nem hajtják végre előírásait. Legnagyobb gond a szankciók hiánya – vélekedett Grüman.

Kiemelte, egy ilyen jelentés általános ajánlásokat fogalmaz meg, hisz minden tagállamban mások a problémák, de megerősíti őket abban, hogy amit kérnek, arra számos európai országban van már példa, jó megoldás. Nagyon sok ország már elismerte, hogy az anyanyelv használata alapvető emberi jog, de sok tagállamban problémának tekintik, politikai vitákba építik be ezt, az ET ajánlása szerint azonban a napi politika fölé kellene emelni. Reményei szerint ez a jelentés egy lépéssel közelebb visz ahhoz, hogy minden polgár szabadon használhassa anyanyelvét az önkormányzatokkal, intézményekkel folytatott kommunikációban.

Hiábavaló volt a balhé

Hiába okozott botrányt az ügyeletes feljelentő, Dan Tanasă az ET önkormányzati bizottságának tavalyi bálványosi kongresszusán – mint ismert, a szolgálatos feljelentő kihívta a rendőröket, mert állítása szerint eltűntek az általa az ülésre hozott tájékoztató anyagok –, úgy tűnik, feljelentése mégsem járt sikerrel — számolt be Tamás Sándor. Elmondta, a szervezésben résztvevő kollégáit másfél éven át vegzálta a nyomozóhatóság, ám végül, bűncselekmény hiányában kénytelenek voltak ejteni az ügyet.

Farkas Réka